

Uroczystość rozpoczęła się wystawieniem warty honorowej na Cmentarzu Legionistów w Jastkowie oraz powitaniem wszystkich przybyłych gości przez Wójta Gminy Jastków - Zbigniewa Samonia. Polową Mszę Świętą odprawił ks. kanonik Paweł Kuzioła - proboszcza parafii w Jastkowie oraz gościnnie ks. Mikołaj Newski z Ukrainy. Wśród uczestników uroczystości jak co roku nie zabrakło przedstawicieli Wojewody Lubelskiego, Urzędu Marszałkowskiego, władz Powiatu Lubelskiego, naszej gminy oraz gminy Garbów i Wojciechów.

W uroczystości uczestniczyli również: Grupa Rekonstrukcji Historycznej 4 Pułku Piechoty Legionów, przedstawiciele Zarządu Związku Piłsudczyków O/Lublin, Przedstawiciele Koła Pracowników Naukowych PTTK w Lublinie, kombatancki, dyrektorzy szkół, muzeów, gminnych jednostek organizacyjnych, młodzież szkolna, KGW z Panieńszczyzny i licznie zgromadzeni mieszkańcy. Apel Poległych odczytał mjr Adam Grzebalski, Salwę Honorową wykonała III Brygada Zmechanizowana Legionów im. Romualda Trauguttaw Lublinie, natomiast kwiaty i wieńce złożyli pod tablicami poświęconymi Legionom Józefa Piłsudskiego przedstawiciele władz, stowarzyszeń i instytucji. Tego dnia z Lublina do Jastkowa wyruszył XII Marsz Szlakiem Legionów Józefa Piłsudskiego, zorganizowany przez Związek Piłsudczyków Oddział Lublin. Uczestnicy po dotarciu do Jastkowa wzięli udział w obchodach. Podczas uroczystości p. Tomasz Dyżma, Prezes Oddziału Lubelskiego Związku Piłsudczyków, nadał honorowe odznaczenia uczestnikom Marszu Szlakiem Legionów Józefa Piłsudskiego. Odznaczeni zostali: p. Zofia Wieczorek-Nowak, p. Zbigniew Kmicic oraz p. Tadeusz Pęziół. Na uroczystości obecny był również p. Błażej Pietrzak, wnuk żołnierza IV Pułku Legionów Polskich (Żołnierza, który wraz z innymi zakładał cmentarz Legionistów w Jastkowie). Organizatorem obchodów była Gmina Jastków oraz Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie zs. w Dąbrowicy. Organizatorzy serdecznie dziękują dzieciom ze Świetlicy Środowiskowej (prowadzonej przez p. Alinę Tes). Podopieczni, pięknie udekorowali ręcznie wykonanymi makami miejsce obchodów 99. rocznicy Bitwy pod Jastkowem.

Z tego miejsca organizatorzy serdecznie zapraszają już za rok. W następnym roku będziemy świętować 100-lecie Bitwy Legionów Polskich pod Jastkowem (1915-2015)!

Poniżej okolicznościowe przemówienie Wójta Gminy Jastków - Zbigniewa Samonia

Drodzy Goście, Szanowni Państwo! Jak każdego roku 3 sierpnia, spotykamy się na cmentarzu Legionistów, obok mogił bohaterów poległych w walkach pod Jastkowem w roku 1915. Dzisiaj obchodzimy 99 rocznicę tych wydarzeń. Oddajemy hołd wszystkim walczącym, a przede wszystkim poległym na naszej jastkowskiej ziemi Legionistom.

Nasza uroczystość wpisuje się w klimat historycznych i narodowych rocznic. W tym roku mija 100 lat od wybuchu I wojny światowej, 75 lat od rozpoczęcia II wojny światowej, obchodziliśmy 70-lecie powstania warszawskiego, a w maju świętowaliśmy 70-lecie zdobycia Monte Cassino. Miesiąc sierpień to miesiąc wielkich wydarzeń w naszej historii: wspomnianego już powstania

warszawskiego, cudu nad Wisłą 1920r., utworzenia Solidarności. Wszystkie te wydarzenia są świętowane zarówno w wymiarze państwowym, jak i lokalnym. Dla nas, mieszkańców gminy, walki Legionów Piłsudskiego pod Jastkowem to nie tylko wspomnienie historyczne, ale także wydarzenie kształtujące, od prawie wieku, naszą lokalną rzeczywistość.

W latach dwudziestych powstał pomysł budowy szkoły – pomnika czynu legionowego. Oświata w Gminie Jastków stała się powszechna, co z pewnością wpłynęło na losy miejscowej młodzieży, na kształtowanie przez nią oblicza swojej małej ojczyzny, a także oblicza Polski. Tradycje te kontynuuje nasze gimnazjum, noszące imię J. Piłsudskiego. Poprzez wspomnienie wydarzeń z roku 1915, postaci J. Piłsudskiego, a także przez opiekę nad cmentarzem Legionistów, obecna młodzież wychowywana jest w duchu patriotycznym.

Pamięć o boju pod Jastkowem była zawsze żywa w miejscowej społeczności, chociaż forma rocznicowych obchodów bywała różna. Ale nawet w czasach poprzedniego ustroju pamiętano o mogiłach na tym cmentarzu.

Czyn zbrojny legionistów Piłsudskiego był jednym z czynników, z których wyrosła niepodległość roku 1918.

Jednak główną zasługą pokolenia odzyskującego niepodległość po I wojnie światowej było wskrzeszenie w narodzie ducha niepodległości, ducha narodowego. Ducha który pozwolił w okresie międzywojennym scalić społeczeństwo pochodzące z trzech zaborów, w jeden Naród. O wysokiej świadomości patriotycznej, świadczy postawa społeczeństwa polskiego w roku 1920. Wtedy to nasz kraj zatrzymał idącą ze wschodu nawałę bolszewicką. Także w roku 1939 Polska potrafiła przeciwstawić się dwom totalitarnym potęgom i dlatego nie została starta po raz kolejny z mapy Europy.

Celem uroczystości takich jak dzisiaj jest przede wszystkim przypomnienie o takich wartościach jak: Ojczyzna, patriotyzm, niepodległość, wolność, państwo, Naród.

Jest to szczególnie ważne obecnie, gdy dotyka nas kryzys wartości. Kryzys państwa jest jednym z przejawów kryzysu wartości. Nasze państwo nie spełnia swoich podstawowych zadań. Brakuje środków na wiele dziedzin działalności państwa. W wyjątkowo złym stanie znajduje się służba zdrowia i ubezpieczenia społeczne. Pracujący obawiają się, że ich emerytury nie zabezpieczą godziwego życia w okresie starości. Zapaść demograficzna w połączeniu z ponad dwumilionową emigracją, to kolejne plagi dotykające nas jako naród. Z treści rozmów ujawnionych w tzw. aferze taśmowej pamiętamy, jak w przypływie szczerości, jeden z czołowych ministrów obecnego rządu stwierdził, że państwo nasze istnieje teoretycznie. Nasze kryzysy są wynikiem postawy rządzących, którym zależy nie na dobru wspólnym, a jedynie na utrzymaniu władzy i czerpaniu z niej profitów. Rządzenie polega nie na rozwiązywaniu problemów, ale na ciągłym zaklinaniu rzeczywistości, ciągłym PR, reklamie. Dzieje się tak od 25 lat, a więc od tzw. transformacji ustrojowej. Niemal wszystkie liczące się ugrupowania polityczne są pochodną układu magdalenkowo-okrągłostołowego. Mimo pozornych różnic, ostateczne cele ich działań są podobne.

Ostatnimi laty patriotyzm jako wartość życia indywidualnego i wspólnotowego przestał być uważany za konieczny do egzystencji. Zaradność w zaspokajaniu własnych potrzeb i gromadzeniu dóbr osobistych, nawet za cenę zniszczenia dobra wspólnego, stała się wartością. Patriotyzm zastąpiono promowanym kosmopolityzmem; miejsce uczciwości zajęła nieuczciwość; prawdę zastąpiono kłamstwem i pomówieniem; ofiarność i poświęcenie - chciwością i pazernością. Doswiadczamy tego zarówno w wymiarze ogólnonarodowym, jak i w wymiarze lokalnym.

Przed 100 laty poeta legionowy, pełen obaw o przyszłość Polski pisał:

Czy Ty wyrośniesz
z tych czerwonych ran,
które żołnierzom
siwy mróz całował,
(...) Czy znów pszenicą porośnie
Twój łan,
który wróg ogniem orał i tratował,
i kto, o Polsko,
będzie Cię budował,
komu dziś w ręce
włoży kielnię Pan?
Czy krwią wpisana
w księgi ludzkich dziejów,
Ty znajdziesz
dzisiaj Piastów Kołodziejów,
którym anioły każą czynić ład? (...)
(Edward Słoiński)

Dzisiaj nasuwa się to samo pytanie:

... i kto, o Polsko,
... będzie Cię budował (...)

Polityka to zadanie dla ludzi wielkich duchem, wielkich intelektem, i wielkich charakterem.
Zadaniom polityki są w stanie sprostać tylko ludzie, dla których najważniejsze jest dobro
wspólne. Powinniśmy o tym pamiętać podczas naszych wyborów. Na zakończenie chcę wyrazić
nadzieję, że pamięć o tych,
którzy pozostali na naszej jastkowskiej ziemi w drodze do wolnej Polski, uświadomi nam, że to
głównie od naszej postawy i naszych wyborów zależy przyszłość i pomyślność naszej Ojczyzny.
Zarówno tej wielkiej – Polski, jak również tej małej jastkowskiej ojczyzny. Bo jak napisał Norwid:
Ojczyzna to wielki zbiorowy obowiązek.